

Sygn. akt V U 1027/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Danuta Szykut

Protokolant: st.sekr.sądowy Sylwia Pławiuk

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2013 r. w Słupsku na rozprawie

sprawy z odwołania **Z. S.**

od decyzji z dnia 02/10/2012 r. znak: (...)

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznaje Z. S. prawo do emerytury od dnia 18 września 2012 roku,

II nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do świadczenia

UZASADNIENIE

Ubezpieczony Z. S. wniósł odwołanie od decyzji zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 02.10.2012r., znak (...) odmawiającej mu prawa do emerytury.

Ubezpieczony domagał się zmiany decyzji i przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych w (...) w S..

Pozwany organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany podniósł, iż ubezpieczony nie wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych a jedynie 13 lat, 4 miesiące i 4 dni. Do okresu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył spornego okresu zatrudnienia w (...), gdyż prace w warunkach szczególnych w tym zakładzie świadczoną w okresie od wiosny do jesieni na stanowisku operatora sprzętu ciężkiego ubezpieczony zamierza udowodnić zeznania mi świadków zaś organ rentowy nie przeprowadza dowodu ze świadków na wymienione okoliczności.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony Z. S. ur. (...) w sierpniu 2012r. złożył wniosek o emeryturę. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE i nie pozostaje w stosunku pracy. Dowodami z dokumentów wykazał okres składkowy i nieskładkowy według stanu na dzień 01.01.1999r. w wymiarze 28 lat, 8 miesięcy i 17 dni oraz okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 13 lat, 4 miesiące i 4 dni.

Do okresu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył okresy, za które pracodawcy wystawili świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Jest to okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...)w B.od 04 września 1974r. do 08 lutego 1975r. na stanowisku mechanika napraw samochodowych albowiem wykonywał pracę w kanałach remontowych i okres pracy w (...) w U.od 3 maja 1980r. do 31 marca 1993r. na stanowisku traktorzysty.

/dowód: akta emerytalne: wniosek k. 1-3, świadectwa pracy w warunkach szczególnych k. 5 i 13, karta przebiegu zatrudnienia k. 20, zaskarżona decyzja k. 21/

W okresie od 2 maja 1975r. do 31 grudnia 1976r. i od 2 maja 1977r. do 30 kwietnia 1980r. ubezpieczony pracował w (...)Kombinatu Budownictwa (...)w S.(po przekształceniach (...) Spółka z o.o.w S.) na stanowisku ślusarza remontowego.

/dowód: akta rentowe: świadectwa pracy k. 9 i 11, akta sprawy: akta osobowe k. 15 i pismo Syndyka masy Upadłości (...) Spółki z o.o. w S. k. 13/

Ubezpieczony pracował w warsztacie mechanicznym. Każdego roku w okresie od wiosny do jesieni ubezpieczony pracował przy budowie dróg jako operator sprzętu drogowego – walca drogowego, zagęszczarki. Walce drogowe jakie obsługiwał ubezpieczony to o ciężarze 2 ton, pracowały w wibracji, miał nacisk 8 ton. Walec ten był przewożony na poszczególne budowy przez samochody ciężarowe lub marki Ż.. Obsługiwał także walce drogowe duże o ciężarze 8 – 10 ton.

Razem z ubezpieczonym pracowali: Z. D.(zatrudniony od 02.03.1970r. do listopada 2003r. na stanowisku kierowcy), S. K.(zatrudniony od 02.05.1975r. do 26.10.1981r. zatrudniony na stanowiskach: ślusarza remontowego a następnie maszynisty zespołu maszyn do produkcji mas betonowych, a wykonujący także prace operatora betoniarki), T. B.(zatrudniony od 04.06.1975r. do 29.11.1975r. jako mechanik samochodowy), M. S.(01.12.1976r. do kwietnia 1989r. na stanowisku kierownika budowy a od 1980r. jako zastępca dyrektora).

/akta sprawy: zeznania świadków: Z. D.k. 25v-26, S. K.k. 26-26v, T. B.k. 26v-27, M.s.k. 43v-44/

Obsługiwane przez ubezpieczonego w toku zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w S. maszyny, to typowe maszyny służące do budowy dróg – ciężkie maszyny drogowe.

Ubezpieczony według stanu na 01.01.1999r. posiada staz pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat, 8 miesięcy i 4 dni.

/dowód: akta osobowe i zeznania świadków jw. oraz opinia biegłego M. S. k. 51-54/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego Z. S. zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie było ustalenie uprawnień ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 , poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z art.184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust. 2 art. 184 emerytura przysługuje ubezpieczonym, którzy nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy, w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (warunek w postaci rozwiązania stosunku pracy został zniesiony od dnia 1 stycznia 2013r.).

Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, to 25 lat w przypadku mężczyzn. Wiek emerytalny wynika z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.), do którego odsyła art. 32 ust. 4 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Dla mężczyzn jest to 60 lat. Wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych przewidziany w przepisach dotychczasowych, o którym mowa w art. 184 ust. 1, to okres 15 lat, o czym stanowi § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że ubezpieczony Z. S. na dzień wydania zaskarżonej decyzji miał ukończone 60 lat, nie jest członkiem OFE, posiada wymagany ponad 25 letni staż pracy liczony na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 01.01.1999 roku. Ubezpieczony nie pozostawał w stosunku pracy.

Oznacza to, iż jedyną przesłanką jaką musiał ubezpieczony udowodnić w przedmiotowej sprawie była praca w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat według stanu na dzień 01.01.1999r.

W ocenie Sądu jest oczywiste, iż brzmienie zajmowanego stanowiska, jakie widnieje w dokumentach prowadzonych i wystawionych przez pracodawcę nie może mieć rozstrzygającego znaczenia w sprawie. Decyduje rodzaj wykonywanej pracy, co nadto wynika z powołanych wyżej przepisów prawa, w szczególności art. 32 ust. 2 który stanowi, iż dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Rodzaje prac ustala się na podstawie powołanego już wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który w załączniku A w Działach od I do XIV wymienia rodzaje prac, które są pracą w warunkach szczególnych.

Ponadto należy dodać, iż w myśl § 2 ust. 1 tegoż rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W załączniku A powołanego już wyżej rozporządzenia Rady Ministrów Dział V wymienia prace: W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych. W punkcie 3 działu V wymienione są prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych. W zarządzeniu Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983r. (Dz. Urz. Ministra Bud. Z 1983r. Nr 3, poz. 6) w Dziale V do prac wymienionych w punkcie 3 przyporządkowane są między innymi prace: 1) maszynisty walców drogowych (pkt 9), maszynisty zespołów maszyn do produkcji mas bitumicznych i mas betonowych (pkt 10), maszynisty zespołów maszyn do rozścielania mas bitumicznych i mas betonowych (pkt 11).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w szczególności zeznania świadków Z. D., S. K. i M. S. wykazały, iż ubezpieczony w toku zatrudnienia w (...) w S. (nazwa pracodawcy ulegała zmianom w związku z przekształceniami), w okresach co najmniej od maja do października każdego roku (po 6 miesięcy) pracował w warunkach szczególnych,

gdyż obsługiwał ciężkie maszyny drogowe w rozumieniu wyżej powołanych przepisów prawnych. Zeznania świadków pokrywają się z wyjaśnieniami ubezpieczonego, który będąc słuchany informacyjnie opisał sposób pracy w (...).

Sąd w pełni dał wiarę zeznaniom świadków albowiem w ocenie Sądu są to zeznania stanowcze i szczegółowe, pokrywające się wzajemnie, w tym co do organizacji procesu pracy w (...). Świadek Z. D. był kierowcą i pracował także przy obsłudze zagęszczarki. Jako kierowca zawoził walec drogowy (dwutonowy), na którym pracował ubezpieczony, na miejsce prowadzonych robót i stąd ma wiedzę o czynnościach wykonywanych przez ubezpieczonego. Świadek S. K. był ślusarzem remontowym i operatorem betoniarki. Pracował w tym samym warsztacie, co ubezpieczony. Znał system pracy pracowników warsztatu, w tym ubezpieczonego. Świadek M. S. był kierownikiem budowy a następnie (od 1980r.) zastępca dyrektora (...). Świadek ten w pełni potwierdził, to co wyjaśnił ubezpieczony i to co zeznali dotychczas przesłuchani świadkowie tj. dane co do okresu wykonywania przez pracowników warsztatu robót drogowych, a także okoliczność, iż ubezpieczony był operatorem dużego walca drogowego. Zeznał, iż takich walców w zakładzie było kilka 3-4 i znał operatorów osobiście.

Ponieważ niektórzy świadkowie zeznali, iż ubezpieczony obsługiwał także walec drogowy o ciężarze 2 ton, zagęszczarkę i rozsiewacz do masy bitumicznej, co potwierdził też sam ubezpieczony, to Sąd, aby rozwiać wszelkie wątpliwości dopuścił dowód z opinii biegłego ds. ocen i wycen maszyn i urządzeń. Biegły M. S. w opinii z 31.01.2013r. orzekł, iż maszyny, które obsługiwał ubezpieczony, to maszyny służące do budowy dróg, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Wszyscy świadkowie zeznali, iż prace przy budowie dróg rozpoczynały się gdzieś od marca i trwały do października, listopada każdego roku. Było to uzależnione od warunków atmosferycznych. Sąd zatem przyjął, iż ubezpieczony co najmniej przez 6 miesięcy każdego roku w latach 1976, 1977, 1978 i 1979 pracował w warunkach szczególnych (tj. od maja do października każdego roku). Ponadto pracował w warunkach szczególnych od lipca 1975r. do października 1975r., czyli przez 4 miesiące, bo taki okres wskazał ubezpieczony, choć zatrudniony był od 2 maja 1975r. (patrz wyjaśnienia ubezpieczonego). Łącznie daje to okres 28 miesięcy czyli 2 lata i 4 miesiące, co łącznie z okresem zaliczonym przez organ rentowy w wymiarze 13 lat, 4 miesięcy i 4 dni daje 15 lat, 8 miesięcy i 4 dni pracy w warunkach szczególnych.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika zatem, iż ubezpieczony w toku zatrudnienia w (...) w S. pracował we warunkach szczególnych w rozumieniu obowiązujących, wyżej wymienionych przepisów. W poszczególnych okresach półrocznych każdego roku była to praca w warunkach szczególnych wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w rozumieniu § 2 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z 1983r.

W tym stanie rzeczy Sąd przyjął, iż ubezpieczony spełnia wszystkie przesłanki wymagane do przyznania świadczenia z art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu Z. S. prawo do emerytury od dnia 18.09.2012 r. (od ukończenia 60 roku życia), o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku.

W oparciu o art. 118 ust. 1 a powołanej ustawy Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do emerytury, albowiem ustalenie okresu pracy w warunkach szczególnych wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przez Sąd, o czym orzeczono w pkt II sentencji wyroku.